

Szövegértés 8. osztály

John, Susan, Titty és Roger testvérek, akik édesanyjukkal egy tengerparti kisvárosba érkeznek, hogy ott találkozzanak szabadságra hazajövő tengerész édesapjukkal. A gyerekek megismerkednek Jim Bradinggel, a Kobold kapitányával, aki megengedi nekik, hogy a hajóján töltsenek egy éjszakát. Jimet bevásárlás közben baleset éri, így a négy gyerek egyedül van a hajón, mikor az esti dagály kisodorja a Koboldot a kikötőből. Szerencsére a gyerekek értenek kicsit a vitorlázáshoz...

Leginkább Susant viselte meg a dolog. John a kormányrúddal ügyeskedett a hátszélben, folyton attól rettegetve, hogy a vitorla átvágódik, és a vitorlarúd átsap felettük. Titty meg Roger kigúvadt szemmel örködtek, nehogy beleakadjanak valami óriási vasbójába, mely legalább olyan veszedelmes, mint egy szikla. Susannak azonban Jim Bradingen járt az esze, ahogy elkeseredve húzza az evezőket keresztül-kasul azon a helyen, ahol a Koboldot hagyta. Mit fog tenni, amikor rádöbben, hogy a Kobold eltűnt? Telefonál anyának Pin Millbe? [...] Susant teljesen letaglózta a gondolat, hogy anya – amikor jelentkezik a vonalban – megtudja Jim Bradingtől, akinek ő a gondjaira voltak bízva, hogy kapitányuknak fogalma sincs róla, mi történt velük. Csak azért engedték el őket Jim Bradinggel vitorlázni, mert mindnyájan megígérték, hogy ki se teszik a lábukat a kikötőből. Most meg itt vitorláznak vakon egy akkora „csónakkal”, amekkorával még azelőtt soha. Anya sohasem engedte volna el őket egyedül egy Kobold méretű hajón, még a kikötőn belül sem, lett volna bár szélcsendes, napos, békés is az idő. Most meg itt vannak, a kikötőn kívül, percről percre gyorsabban suhanva a tömör, fojtogató ködben és az egyre erősödő szélben. Adott szavukat ennél apróbb darabkákra már nem is szabdalhatták volna. [...]

Bú-ú-ú... Egyre közelebb és közelebb hangzott fel előttük a világítóhajó bús süvöltése.

Egyszer csak Roger lecsusszant az ülésről, és felhúzta a ködkürt hosszú rúdját. A vitorlafelvonás meg a Kobold mozgásba lendülése, meg igyekezete, hogy időben észrevegye a következő bóját, hogy Johnnak legyen még ideje kitérni, teljesen kiverte Roger fejéből a ködkürtöt.

– Hányszor túlköljek? – kérdezte Johntól, de az meg sem hallotta. A világítóhajó rémesen közel került, s ő azon töprengett, hogy most mi legyen. Döntenie ugyancsak ripsz-ropsz kell pedig!

Titty válaszolt. A feje lüktetett, s bár rosszul lett kerülgette, a ködjelzésekről tudott valamicskét.

– Három dudálás – felelte. – Hátszéllel haladó vitorlás.

Roger lenyomta a tolórudat. Susant egészen elképesztette a hosszú, harsogó túlkölés.

– Igazi bűgattyú! – jegyezte meg Roger.

Kihúzta, majd megint betolta a fogantyút. Aztán még egyszer. Utána fülelt.

– Valaki csak válaszol – mondta reménykedve.

De válasz nem jött a ködből. [...] Más nem felelt, csak a láthatatlan világítóhajó hosszan kitartott bűgása.

A szél felerősödött. A vízfodrok hullámokká nőttek, s hol itt, hol ott fröccsentett fehér tajtékot egy-két hullám taréja, amint előbukkanva a ködből megemelte a Kobold orrát, majd elnyúlt alatta.

– Figyelj rám, Susan! – mondta John. – Ez így nem mehet tovább. Közel kell jutnunk a világítóhajóhoz, s azon túl megint töméntelen zátony vár ránk. Fogd a kormányt, amíg lemegyek, és még egyszer megnézem a térképet. Egyre vigyázz csak, hogy át ne vágódjon a vitorla. Kutya erős a hátszél, rém nehéz tartani a hajót. Állj erre az oldalra, úgy látod a tájoló.

Susan átvette a kormányrudat. John a kajütblakon át rámutatott a liliumtűre.

– Nagyjából északkeletnek tartsd... Amennyire tudod... De vigyázz az átvágódásra!

Susan figyelt. Csak legalább nyugton maradna a vékony fekete kormányvonal az ÉK-i jelzésen! Nagyon kilendült... Most meg a másik irányba!

A fővitorla kötele hirtelen elernyed. A vitorla behorpadt. A vitorlafa kezdett befelé csapódni. John tüstént megmarkolta a kormányrudat. A vitorlarúd visszalendült, és a kötél egy rándulással kifeszült.

– Épp jókor! – fűjt egyet John. – Borzasztó óvatosan kell!

– Vedd át a kormányt! – nyelt nagyot Susan. – Majd én lemegyek a térképért.

1. Milyen az időjárás a történet elején? Válaszd ki a megfelelő betűjelet!
A Felhős, enyhén ködös, szeles.
B Felhős, egyre erősödik a szél.
C Sűrű köd, szélsendes idő van.
D Sűrű köd van, viharossá erősödő szél fúj.
2. Mi Roger feladata a hajó fedélzetén? Válaszd ki a helyes válasz betűjelét!
A A kormány irányítása.
B A ködkürt használata.
C Az iránytű figyelése.
D A motor beindítása.
3. Mire használják a ködkürtöt a hajósok?
4. Ki ért legjobban a hajó irányításához?
A Susan

- B Roger
- C Titty
- D John

5. Véleményed szerint mi a céljuk a *dőlten* szedett mondatoknak?
6. Szerinted hol olvasható ez a szöveg?
 - A Egy óvodásoknak szóló mesekönyvben
 - B Egy gyerekeknek szóló ismeretterjesztő újságban
 - C Egy ifjúsági regényben
 - D Képes Gyermek Enciklopédiában
7. Írd ki a szövegből azt a mondatot, amely arra utal, hogy a szereplők már korábban is vitorláztak kisebb méretű hajóval!
8. Milyen szó/kifejezés jelenti a szövegben:
 - A ott aludjanak
 - B ráeszmél
 - C nem mennek sehova
 - D lehuppant az ülőhelyről
 - E nagyon figyel
9. Magyarázd meg, mi lehet az „átvágódás”?
10. Töltsd ki a táblázatot!

probléma	megoldás
A vízben bóják, sziklák lehetnek.	Figyelmesen őrködnek a gyerekek.
A ködben nem látni semmit.	
	Erősen kell tartani a kormányt.
	Északkelet felé kell kormányozni.
Átvágódott a vitorlarúd.	
	Susan megy le a térképért.

